

INFORMASJON OM STØTTEORDNINGER

Utarbeidet i samarbeid mellom

ST. OLAVS HOSPITAL
UNIVERSITETSSYKEHUSET I TRONDHEIM

Det å ha barn som strever med noe, har nedsatt funksjonsevne og/eller en diagnose, kan være utfordrende. Mange foreldre synes det er krevende å finne ut av hvilke støtteordninger som finnes for dem selv og barnet. Dette heftet er tenkt som en hjelp til å finne fram til ulike rettigheter og muligheter.

Organisering og ansvar for støtteordninger/tjenester varierer fra kommune til kommune.

Ordninger rettet mot barnet:

Navn på ordningen	Hvem tilbyr ordningen	
Tilrettelagt fritid/ Støttekontakt	Kommunen Jfr. Helse og omsorgstjenesteloven Kontakt - Barne- og familietjenesten - Helse- og velferd - Barneverntjenesten eller tilsvarende	Behov for hjelp til å ha et sosialt liv og en meningsfull fritid vurderes ut fra funksjonsnedsettelse og interesser. Søk selv eller via hjelpeinstans.
Tekniske/ kognitive hjelpemiddel	Hjelpemiddelsentralen Ta kontakt med Hjelpemiddelsentralen, og be om et møte.	Kognitive hjelpemiddel for barn med nedsatt funksjonsevne. Tidsstyring, planlegging og organisering.
Ledsagerbevis	Kommunen	Hvis barnet har behov for følge eller assistanse for å delta på kultur- og fritidsarrangementer, kan det søkes om ledsagerbevis. Det er den enkelte kommune som bestemmer om de skal ha dette tilbudet.

Navn på ordningen	Hvem tilbyr ordningen?	
<p>Pedagogisk støtte og opplæring</p> <p>Individuell tilrettelegging og eventuell spesialundervisning</p>	<p>Barnehage og skole i samarbeid med kommunens PP-tjeneste (PPT) / Barne- og familietjenesten (BFT)</p> <p>Videregående skole i samarbeid med fylkets PPT</p> <p>Høyere utdanning Utdanningssted/Lånekassen/NAV</p> <p>Over 18 år: NAV og kommunen</p>	<p>PPT/BFT gjør en sakkyndig vurdering i samarbeid med foreldrene.</p> <p>Individuell opplæringsplan (IOP) skal utarbeides dersom barnet ikke kan følge vanlig opplæringsplan.</p> <p>Tilrettelegging og finansiering.</p> <p>Voksenopplæring, praksisplass, finansiering.</p>
<p>Individuell plan (IP) og koordinator Ansvarsgruppe</p>	<p>Kommunen</p>	<p>Alle som har behov for langvarige og koordinerte helse- og omsorgstjenester, har rett til å få utarbeidet en individuell plan. Planen skal bare utarbeides dersom personen selv ønsker det.</p>
<p>Barnekoordinator</p>	<p>Kommunen</p>	<p>Koordinerer velferdstjenester til barnet og familien; veilede og følge opp. Les mer på Helsenorge.no</p>
<p>Pasientreiser</p>	<p>Helsenorge.no/rettigheter/pasientreiser/sok-omreisedekning</p>	<p>Man kan ha rett til å få dekket reiser til og fra offentlig godkjent behandling. (lege, BUP, Habilitering)</p>
<p>Transport Til og fra skole</p>	<p>Kommunen og fylkeskommunen</p>	<p>Ta kontakt med skolen. De skal søke i samarbeid med foreldre</p>

Ordninger rettet mot foreldrene:

Navn på ordningen	Hvem tilbyr ordningen?	
Hjelpestønad	NAV	Økonomisk kompensasjon for ekstra tidsbruk pga økt hjelpebehov. Søkes på eget skjema. Ikke behovsprøvd etter inntekt. Kan legge ved epikrise, opplæringsplan eller andre støtteskriv.
Grunnstønad	NAV	Kompensasjon for enkelte ekstra utgifter pga barnets spesielle behov, f.eks klesslitasje og transport. Diagnostisert ADHD med hyperaktivitet utløser rett til grunnstønad for barn under 18 år. Ellers må utgifter dokumenteres eller sannsynliggjøres.
Omsorgslønn	Kommunen Jfr. Helse og omsorgstjenesteloven	Tilbud til personer som har et særlig tyngende omsorgsarbeid.
Omsorgsdager	NAV	Ved barns kroniske sykdom/funksjonsnedsettelse kan man ha rett til utvidet antall fraværsdager med lønn. Ordningen gjelder til barnet er 18 år. Søkes via lege i Spesialisthelsetjenesten.
Opplæringspenger	NAV	Man kan søke om opplæringspenger dersom man har inntektstap pga deltakelse på kurs eller annen opplæring som er nødvendig for å kunne ta seg av et langvarig sykt eller funksjonshemmet barn.

Ordninger rettet mot foreldrene:

Navn på ordningen	Hvem tilbyr ordningen?	
Pleiepenger	NAV	Pleiepenger skal kompensere for tapt arbeidsinntekt i forbindelse med pleie av eller tilsyn med alvorlig sykt barn. Søkes via lege i spesialisthelsetjenesten.
Avlastning	Kommunen Jfr. Helse- og omsorgstjenesteloven	Kan innvilges når foreldre har behov for avlastning i en krevende hverdag med barnet. Gis som døgnavlastning eller i timer, og i offentlig avlastningsbolig eller som privat avlastning. Tjenesten skal tilpasses behovet.
Foreldrekurs/-støtte	<ul style="list-style-type: none"> - BUP* - Bufetat* - Vårres* - Brukerorganisasjoner 	<ul style="list-style-type: none"> - Diagnosespesifikke dagskurs - Hva med meg?-kurs - Hva med oss?-kurs - PREP - Samlivskurs for par - Familievernkontoret - Foreldreforeninger etc.
Brukerorganisasjoner	Ulike organisasjoner	Organiser deg sammen med andre foreldre. Det finnes organisasjoner for ulike diagnoser, vansker og behov. Se oversikt på helsenorge.no

* BUP – Avdeling for barne- og ungdomspsykiatri

* Bufetat - Barne-, ungdoms- og familieetaten

* Vårres – Regionalt brukerstyrt senter Midt-Norge

Konkrete tips og råd om søknad om Hjelpetønad og Grunnstønad

Hjelpetønad

Regnes ut fra hvor mye ekstra **tid** man bruker.

Det kan være lurt å sette opp en **døgnklokke**, en oversikt over hvor mye tid som går med til ulike oppgaver i løpet av dagen.

Tenk over hvor mye dere foreldre må være tilstede, gi praktisk hjelp, tilrettelegge, motivere eller følge opp på andre måter i ulike situasjoner som:

- Vekking
- Morgenstell, tannpuss, påkledning
- Frokost
- Å komme seg ut av døra og til skolen
- Lekselesing, forberedelser til lekselesing, motivering
- Hjelp til aktiviteter, enten organiserte eller sammen med familien (bringe og hente, må du/dere være til stede?)
- Hvis det er søsken: Hvor mye tid bruker dere på å være tilstede for å unngå unødvendige konflikter? (Tenk på hele dagen/helg og ferier)
- Middag: Må dere legge ting spesielt til rette for at måltidet skal gå noenlunde knirkefritt?
- Hjelp til rydding av rommet? Må dere være tilstede?
- Kveldsmat: Hvor lang tid bruker dere dette? Må det motivere til?
- Kveldsstell, dusjing, tannpuss osv
- Legging: Er det noe dere gjør spesielt for barnet/ungdommen? Må dere være tilstede på rommet til barnet/ungdommen har sovnet?
- Må dere legge fram klær til dagen etter? Må klærne ligge i en spesiell rekkefølge?
- Feiring av egne og andres bursdager
- Ferier
- Annerledesmåned (desember og juni)

Tenk over hvor mye tid dere bruker ekstra i forhold til jevngamle på:

- Kjøring til skole, aktiviteter, venner, eller for å gi barnet/ungdommen en sosial hverdag.
- Tenk nøye gjennom søskenproblematikken der hvor det er søsken. Må søsken skjermes? Må barnet/ungdommen selv skjermes?
- Hvor ofte er dere i møter på skole, BUP, PPT osv.
- Hvor ofte får du/dere telefoner fra skolen?

Brev med vedlegg:

Skriv gjerne en redegjørelse i brevets form om hvordan hverdagen i familien er. Ta med alle konflikter, all skjerming, alt det dere gjør som ikke er nødvendig i en familie uten barn med psykiske lidelser.

Ta utgangspunkt i en «dårlig» dag.

Eksempler på vedlegg: Sakkyndig vurdering fra PPT, individuell plan, individuell opplæringsplan, halvårsrapport fra skolen, uttalelse fra lærer om behovene i skolehverdagen

Døgnklokken og **brev med vedlegg** kan også brukes i søknad om omsorgslønn.

Grunnstønad

Regnes ut fra hvor mye ekstra **penger** man bruker.

Hvor mye kjøpes inn? Husk at det er forskjell på sommer og vinter, så ta med begge deler. Grunnstønad gis i forhold til klesslitasje, pga hyppig vask eller at klær blir utslitt pga uvøren bruk. Ekstra slitasje må kunne begrunnes i diagnosen.

- Bukser	stk	pris
- Gensere	stk	pris
- T-skjorter	stk	pris
- Strømpebukser	stk	pris
- Strømper	stk	pris
- Votter	stk	pris
- Jakker	stk	pris
- Vinterjakker	stk	pris
- Vinterbukser	stk	pris
- Joggesko	stk	pris
- Sandaler	stk	pris
- Vintersko	stk	pris
- Sengetøy	stk	pris

Legg ved et brev med en forklaring på hvorfor dere kjøper ekstra mye klær og utstyr. Barnet kan f. eks. bite hull i gensere, plukke i stykker klær, rive i stykker glidelås og sengetøy. Kjøring til fritidsaktiviteter, venner osv, der andre barn kommer seg til og fra selv, eller hvor andre barn kan være alene uten foreldre tilstede.

Nyttige nettadresser:

nav.no	Informasjon og søknadsskjema
bufdir.no	Hva med oss? Hva med meg? (Kurs for foreldre med barn med spesielle behov)
helsenorge.no	
varres.no	Vårres Regionalt brukerstyrt senter
stolav.no/buplms	Lærings- og mestringssenteret ved BUP-klinikk

Utarbeidet av:

Ragnhild Østbye, klinisk sosionom, BUP-klinikk.

Hege Hafstad, Vårres Regionalt brukerstyrt senter

Hege Ramsøy-Halle, sosialkonsulent, LMS Trondsletten Habiliteringssenter

Brosjyre revidert mai 2024

Hege Hafstad, Vårres Regionalt brukerstyrt senter

Anne Kummeneje Skare, Avdeling for barne- og ungdomspsykiatri (BUP)